

Rok X
Nr. 108

ABC

Warszawa,
sobota 13 kwietnia 1935 r.10
GROSZY

N

NY CODZIENNE

10
GROSZY

NASZE ABC

W Stresie

Znowu jedna z tych wielkich konferencji, o których rozpisuje się prasa w nieskończenie długich i drobiazgowych telegramach, a wobec których szeroka publiczność zachowuje się z coraz większym sceptycyzmem — ba, już nawet obojętnością. Zrezygnujmy nawet i w kołach dyplomatycznych optymizm miesza się z pewnymi głosami pesymizmu: dla ostrożności, aby już zawczasu zmniejszyć późniejsze rozczarowania.

Tym razem chodzi o ustalenie jednolitego stanowiska wobec Niemiec. Już nie, jak to przedtem bywało, wobec tylko żądań niemieckich, ale wobec dokonanego faktu wprowadzenia miesiąc temu obowiązku służby wojskowej, wbrew wyraźnemu zakazowi traktatu wersalskiego. Jak na zbiorową reakcję, mocno to spóźnione — tembardziej, że tymczasem zarysowało się wyraźne przeciwieństwo taktyki między Francją a Anglią (wizyta min. Simona w Berlinie). A jako droga do zbliżenia między Francją a Anglią?

Włochom przypadałoby w takim razie znowu rola jeźdźcy u wagi, którą coraz częściej w czasach ostatnich odgrywa. Ale, jak dotąd, nie zanoszą się na to, aby Mussolini miał zdobyć na tem polu nowe laury — ani nawet, aby mu na nich zależało. Skoro Anglia uparcie nie chce ani gażować się w sprawy kontynentu w tym stopniu, aby mogła być uwikłana w nową wojnę, a Francja musi o tem coraz realniej myśleć, nie bardzo wydaje się możliwe osiągnięcie jakiejś istotnej jednolitości (chyba poza pewnymi „formułkami” niemającymi ani należytej siły ani praktycznej wartości), zwłaszcza skoro delegacji brytyjskiej przewodzą p. Mac Donald.

Natomiast zaangażowanie osobistego „prestige” dyktatora Włoch skłoni go zapewne do wyrażenia wszystkich sił w kierunku „jakiegoś pozytywnego załatwienia sprawy Austrii. I to będzie bodaj że najłatwiejsze, wobec dość zbliżonych pod tym względem poglądów zarówno francuskich jak włoskich.

A w kwestii wschodu Europy? Już sam fakt, iż Francja tuż przed obecnym zjazdem uważała za stosowne ostatecznie skonkretyzować porozumienie z Sowietami, dowodzi, że modre niebo nad Lago Maggiore niebardzo sprzyja należytemu rozejrzeniu się w zamglonej sytuacji wschodnio-europejskiej. Pod tym względem Francja, jak się zdaje, będzie w dalszym ciągu zmuszona prowadzić grę na własną rękę.

Czechura ulaskawiony
na powtórny prośbę po wypadku

W dniu wczorajszym otrzymało Ministerstwo Sprawiedliwości z kancelarii cywilnej P. Prezydenta R. P. odpowiedź w sprawie powtornej, prośby o ulaskawienie głośnego mordercy sędziego ś. p. Krzosa, Gabryela Czechury.

Jak wiadomo sprawa Czechury rozeszła się szerokiem echem po całym kraju, ze względu na niebotowane jeszcze w naszych kronikach sądowych wypadki wstrząsania w ostatniej chwili egzekucji spowodowanego ciężkiego zapadnięcia na zdrowiu skazańca w momencie, gdy kat Braun rozpoczął wykonywanie wyroku śmierci.

Minister Sprawiedliwości zgłosił w tym wypadku z pobudek humanitarnych wnioski o ulaskawienie Czechury. W uwzględnieniu tego wniosku Pan Prezydent R. P. podpisał dekret zamieniający karę śmierci na dożywotnie więzienie.

Po pierwszym dniu narad w Stresie
Czy hołd dla gen. Cadorny
zapowiedzią nowego braterstwa broni?

Isola Bella odcięta od ciekawych

RZYM 11.4. (ATE.). Ze Stresy donoszą: W związku z konferencją trzech mocarstw zachodnich przybyło tu około 350 dziennikarzy, przedstawicieli prasy całego świata. Władze bezpieczeństwa przedsięwzięły daleko idące środki ostrożności. Dostęp do wyspy Isola Bella jest uniemożliwiony. Żaden z członków delegacji angielskiej lub delegacji francuskiej nie nawiązał dotychczas kontaktu z prasą. Isola Bella jest otoczona kordonem policyjnych łodzi motorowych. Nad jeziorem krąży hydroplan.

Pielgrzymka delegacji do grobu generała Cadorny

Po śniadaniu na Isola Bella goście odbyli przejażdżkę łodziami motorowymi po Lago Maggiore, poczem udali się do Pallanza oraz mauzoleum głównodowodzącego wojskami włoskimi w czasie wojny światowej generała Cadorny. Fakt wybrania właśnie Pallanza za pierwsze miejsce wycieczki uważany jest tu ogólnie za znamienne demonstrację byłych trzech sojuszników mocarstw zachodnich. Pallanza, która od kilku dni żyła w oczekiwaniu przybycia dostojnych gości i przybrała odświętny wygląd, przepelniona jest tłumami publiczności, które wyległy na ulice na powitanie polityków.

Ku ogólnemu rozczarowaniu ludności Mussolini nie towarzyszył gościom w wycieczce. Ministrowie angielscy i francuscy udali się w uroczystym pochodzie przy dźwiękach obu hymnów narodowych do mauzoleum Cadorny. Mac Donald, Flandin oraz Suvich złożyli wieńce na grobie generała. W chwili oddawania hołdu wśród zgromadzonych na wielkim placu panowało głębokie milczenie.

Powracający ministrowie byli przedmiotem gorących owacji ze strony publiczności, która często wznosiła okrzyki na cześć Francji. Po powrocie obu delegacji na Isola Bella wznowiono obrady, które przeciągnęły się do godzin wieczornych.

W czasie składania wieńca w mauzoleum Cadorny premier Flandin oświadczył przywódcy jednej z organizacji byłych kombatanów włoskich, że spodziewa się, iż oba narody, Francja i

Włochy, zawsze będą ze sobą ściśle współdziałać. Władze włoskie oddały do dyspozycji dziennikarzy zagranicznych specjalny parowiec, który ich przewiózł do Pallanza, gdzie dziennikarze zwieździli również grobowiec Cadorny.

Komunikat urzędowy o pierwszym dniu obrad STRESA, 11.4. (PAT).

Ogłoszono tu następujący komunikat: Dziś rano o godz. 11-ej odbyło się w sali muzycznej palacu Borromeo na Isola Bella pierwsze zebranie francusko-brytyjsko-włoskie. Szef rządu włoskiego, obejmując przewodnictwo, pozdrowił serdecznie delegację francuską i brytyjską. Obecni byli: poza trzema szefami rządów: Mussolinim, Mac Donaldem i Flandinem ministrowie spraw zagranicznych: Laval i Simon, podsekretarz stanu spraw zagranicznych Suvich, podsekretarz w angielskim ministerstwie spraw zagranicznych, Vansittart, sekretarz generalny Quai d'Orsay-Leger, szef gabinetu włoskiego ministra spraw zagranicznych, ambasador baron Aloisi i inni wyżsi urzędnicy.

Premier Mac Donald wyłożył obecne linie polityczne brytyjskiej, poczem minister Simon przedstawił sprawozdanie z podróży do Berlina, omawiając punkt widzenia niemiecki na: 1) pakt wschodni, 2) pakt naddunajski, 3) pakt lotniczy, 4) Ligę Narodów.

Nad temi poszczególnymi kwestjami rozpoczęła się dyskusja wstępna, poczem ustalono porządek obrad.

O godz. 13.30 dyskusja została zawieszona. Obrady podjęto o godz. 17-ej. Na zebraniu popołudniowym delegacji francuskiej wyłożyli powody, jakie ich skłoniły do odwołania się do Ligi Narodów, poczem zbadano procedurę, jaką należy stosować w tej sprawie.

O godz. 19.30 przerwano obrady, odkładając je do jutra.

Wielkie zainteresowanie we Francji

PARYŻ, 11.4. (PAT). Konferencja w Stresie wywołuje zainteresowanie we francuskich sferach politycznych. Prasa zamieszcza obszernie depesze swych specjalnych wysłanników ze Stresy.

St. Brice w „Le Journal” porównywa konferencję w Stresie do „partii tryda w trzech”. Nieobecnym partnerem jest Rzesza, która wyłożyła karty na stół. Stawka gry jest niemała, bo chodzi o skonsolidowanie pokoju.

„Paris Midi” twierdzi, że pierwsza część rozmów w Stresie poświęcona będzie sprawie uzbrojenia niemieckiego i uzgodnieniu stanowiska trzech mocarstw w tej sprawie. Zgodność poglądów między Francją a Włochami nie ulega wątpliwości.

Relacje włoskie o pierwszym dniu zjazdu STRESA, 12.4. (PAT).

— „Popolo d'Italia”, omawiając pierwszy dzień konferencji stresan-

skiej, pisze, że dzień ten minął w atmosferze serdeczności i wzajemnego zrozumienia. Ten nastrój zrozumienia istniał już podczas pobytu Mac Donald i Simona w Rzymie oraz podczas historycznego spotkania, jakie się odbyło w styczniu r. b. pomiędzy Lavalem a Mussolinim. Nawiązały się wówczas pomiędzy Francją a Włochami węzły duchowe, które w polityce mają większe znaczenie, niż zobowiązania protokolarne.

„Corriere della Sera” stwierdza, że pierwszy dzień obrad pozwolił delegatom zapoznać się z niemieckim punktem widzenia na szereg spraw, wymienionych w komunikacie urzędowym. Rozmowy odbyły się w atmosferze serdecznej. Duch wzajemnego zrozumienia, jaki obradom tym towarzyszył, pozwoli na dalsze rozpatrywanie zagadnień na płaszczyźnie współpracy oraz zbliżenia między 3-ma mocarstwami.

„Stampa”, omawiając przebieg wczorajszych obrad w palacu Borromeo, stwierdza, że min. Simon, referując delegatom Francji i Włoch wyniki swej podróży do Berlina, był pod bardzo silnym wrażeniem obecnego stanu zbrojeń niemieckich.

O powrocie Niemiec do Ligi Narodów

LONDYN, 12. 4. (PAT). „Times” podkreśla, że Mac Donald w swym przemówieniu położył specjalny nacisk na wysiłki zmierzające do sprowadzenia Niemiec epowrotem do Ligi, ale równocześnie wyjaśnił, że „nie należy Niemcom otwierać drzwi w taki sposób, któryby podminował zaufanie europejskie”. Aczkolwiek W. Brytania bardzo zależy na tem, aby Niemcy powrócili do Genewy, to nie może to jednak nastąpić na warunkach, które wyrażałyby więcej szkody niż przyniosły korzyści.

Ponieważ to ostatnie zdanie powtarza się w sprawozdaniach większości korespondentów, przypuszczają, iż są to słowa, wypowiedziane istotnie przez Mac Donald.

Pesymizm niemiecki

BERLIN, 12. 4. (PAT). Sprawozdania specjalnych korespondentów niemieckich ze Stresy brzmią dziś naogół bardzo pesymistycznie. Nie ulega wątpliwości, że w dużej mierze przyczynił się do tego komunikat agencji Reutersa precyzujący stanowisko W. Brytanji. Prasa poranna zachowuje rezerwę, nie szczędząc jednak zastrzeżeń wobec przypuszczeń na temat solidarnego wystąpienia mocarstw.

Schaeffer pisze w „Berliner Tagblatt”, że Anglia pragnie porozumienia z Niemcami i właśnie w tym celu chce zachować solidarny front z innymi mocarstwami. Ten zamiar wyrażać ma komunikat Reutersa, mówiący o dwóch stałych punktach w polityce angielskiej: 1) nie rezygnowaniu ze stanowiska określonego wobec Francji, 2) dotrzymaniu zobowiązań dotychczas przyjętych. Z pewną ironją zapytuje Schaeffer czy chodzi tu o zobowiązania leżące w ramach Traktatu Wersalskiego, oparte na artykule 5-m, czy też idą one jeszcze dalej. Znaczenie konstruktywnego posiadania zdaniem Schaeffera, ostatnie zda nie komunikatu angielskiego, gdzie jest mowa o tem, iż należy dążyć do dalszych rokowań z Niemcami. W tym punkcie leży odrębne stanowisko Anglii, w przeciwstawieniu do stanowiska

Francji i Włoch.

Niemieckie biuro informacyjne podaje następujące wrażenia ze Stresy:

Nastroje pesymistyczne, które wczoraj już panowały w kołach konferencji, dziś rano uległy dalszemu wzmocnieniu po ogłoszeniu przez prasę włoską znanych artykułów. Jak słychać, przedstawiciele Anglii domagają się złączenia noty francuskiej do Ligi Narodów, nie chcąc zupełnie odstraszyć Niemiec. Mimo iż pogłoska, jakoby istniał zamiar zaproszenia Niemiec a ewentualnie również Polski i Z. S. R. R. do Stresy została niezwłocznie zdemontowana, jednakże idea zwolnienia licniejszej konferencji w późniejszym czasie daje się poniekąd wyczuwać. Podobnie jak na konferencji rozbrojeniowej, okazuje się teraz, że umowa europejska, mająca służyć pokojowi, może być do osiągnięcia tylko przy udziale Niemiec.

Odnosi się więc wrażenie, że z kół angielskich patrzy z pewną troską na Genewę. W genewie przylączy się do obrad Związek Sowiecki, Mała Ententa oraz państwa bloku bałkańskiego, wskutek czego istnieje obawa, że nieustępliwość Francji będzie jeszcze wzmocniona. W kołach włoskich wyczuwa się dziś pewne zakłopotanie co do możliwych wyników konferencji w Stresie.

O rozszerzeniu sankcji paktu Ligi Narodów

STRESA, 12.4. (PAT). — W prasowych kołach francuskich utrzymuje się pogłoska, że delegacja francuska domaga się bezwzględnie rozszerzenia sankcji, przewidzianych w pakcie Ligi Narodów przeciw napastnikowi, również na wszystkie akty pogwałcenia traktatów. Propozycje tego rodzaju dyskutowane są podobno w związku z odwołaniem się Francji do Ligi Narodów spowodu wypowiedzenia przez Niemcy 5-ej części traktatu wersalskiego.

Kola francuskie utrzymują, że stanowisko Francji spotkać się miało z życzliwym ustosunkowaniem się Włoch. Stanowisko delegacji angielskiej nie jest w tej materii znane. Wedle krążących pogłosek, delegacja angielska gotowa jest jednak wyrazić zasad-

niczo swą zgodę na propozycje francuskie. Potwierdza się również pogłoska, że w związku z paktem naddunajskim wypłynąć ma na powierzchnię dyskusja sprawa współpracy wojskowej francusko-włoskiej, obliczonej na wzmocnienie gwarancji niepodległości Austrii. W kołach francuskich utrzymują, że Francja zamierza domagać się, aby we współpracy tego rodzaju brały udział również państwa Małej Ententy.

Protest francuski

ma zapewnione poparcie

PARYŻ, 12.4. (ATE). — Na podstawie dotychczasowych informacji o przebiegu obrad w Stresie, nasświetlających nietyłe samą konferencję. We nastroje i poglądy jej uczestników, utrwała się we francuskich kołach politycznych przekonanie, że Włochy i Anglia poprą całkowicie krok francuski w Genewie, podjęty w związku z decyzją rządu Rzeszy w sprawie wprowadzenia powszechnego obowiązku służby wojskowej. Korespondenci poszczególnych dzienników, nie wyłączając oficjalnej agencji Havasa, podkreślają, iż w kołach konferencji protest francuski w Genewie spotka się z dużym zrozumieniem i uznany jest, jako całkowicie uzasadniony. Specjalny sprawozdawca agencji Havasa podkreśla, iż Rada Ligi Narodów uchwaliła rezolucję, w której nie wymieniając Niemiec, ani nie wysuwając zarządzeń o charakterze sankcyjnym potępi w sposób wyraźny i stanowczy wszelkie jednostronne naruszanie postanowień traktatowych.

Piątkowe posiedzenie

LONDYN, 12.4. (PAT). — Agencja Reutersa donosi ze Stresy, że dzisiejsze posiedzenie poranne poświęcone było dyskusji nad rozposzczędnianiem się jednostronnemu wypowiedzianiu zobowiązań międzynarodowych. Omówiono obszernie sprawę zarządzeń, jakie mogłyby być wydane w przyszłości celem przeciwstawienia się dalszemu jednostronnemu wypowiedzianiu zobowiązań. Dyskusja nad odwołaniem się Francji do Ligi Narodów została zakończona. Obecnie zaś omawiane być mają szczegółowo wszystkie punkty komunikatu londyńskiego z dnia 3 lutego.

Nowa konferencja
z udziałem Niemiec Sowieców i Polski?

LONDYN, 12. 4. (PAT). Korespondent dyplomatyczny Reutersa donosi ze Stresy, że aczkolwiek możliwość zwołania konferencji na znacznie szerszej podstawie i z udziałem Niemiec, Z. S. R. R. i Polski nie była jeszcze dyskutowana, wzrasta w Stresie przekonanie, że tego rodzaju konferencja mogłaby się odbyć prawdopodobnie w Londynie, a fakt, że Włochy składają się ku Londynowi, jako siedzibie tej konferencji, uważany jest za znamienny, w o-

statnich bowiem 24 godzinach zaznaczyło się, jak mówią, instyktowne zacieśnienie stosunków pomiędzy W. Brytanią a Włochami.

LONDYN, 12. 4. (PAT). Sprawozdawca „Times” zaznacza, że kwestia rozszerzenia zakresu konferencji przez udział Niemiec, Sowieców i Polski, nie była poruszana na konferencji, aczkolwiek idea ta była szeroko dyskutowana w kulturalnych konferencjach, na skutek artykułu w „Popolo d'Italia”, przypisywanego Mussolinimu.

„Rota” Konopnickiej
pieśnią... antyczeską

MORAWSKA OSTRAWA 12. 4. (PAT). Po ogłoszeniu wiadomości o zakazie władz czeskich śpiewania „Roty” Marji Konopnickiej, „Naszego Sztandaru” Żukowskiego i „Hymnu Polaków z zagranicy” półoficjalny organ ministerstwa spraw zagranicznych „Lidowe Nowiny” podaje uzasadnienie tego zarządzenia. Pismo stwier-

dza, że „Rota” stała się ostatnio pieśnią przeciwczeską w Polsce, a wśród ludności polskiej na Śląsku n. Olzą przybrała charakter „antypaństwowy”. Podobne znaczenie ma mieć rzekomo pieśń „Nasz Sztandar”. Dlatego władze czeskie zakazały śpiewania „Hymnu Polaków z zagranicy”, tego pismo nie wyjaśnia.

1700 b. kombatanów francuskich
udaje się do Rzymu

PARYŻ, 12. 4. (PAT). Jak donosi „Le Jour”, w przyszłym tygodniu udaje się do Rzymu 1.700 b. kombatanów francuskich w to-

warzystwie marszałka Petain, który wręczy Mussolinimu najwyższe francuskie odznaczenie wojskowe „Medaille Militaire”.

Poważne zaniepokojenie Anglii Rozwojem niemieckiego lotnictwa

(Korespondencja własna)

Londyn, 9 kwietnia. Jak dalece Anglia zaniepokojona jest ciągłymi zbrojeniami Niemiec, da nam pojęcie dyskusja nad interpelacją, zgłoszoną pod adresem rządu przez jednego z posłów konserwatywnych, który zażądał między innymi, aby ministerstwo lotnictwa podało dokładny stosunek sił wojskowego lotnictwa Anglii i Niemiec.

W odpowiedzi na tę interpelację zabrał głos wiceminister lotnictwa, który oświadczył: „Sądzimy, że dziś jeszcze lotnictwo wojskowe angielskie ma nad Niemcami pewną przewagę. Niemniej jednak lotnictwo niemieckie rozwija się w tak błyskawicznym tempie, że może być dla rządu angielskiego powodem wielkiego zaniepokojenia. Położenie wymaga niezwyklej i stałej czujności, abyśmy w razie potrzeby mogli przeprowadzić konieczne zmiany w naszym programie lotniczym”.

Ta odpowiedź wiceministra nie zadowoliła jednak interpelanta. Oświadczył on dalej, że członkowie parlamentu angielskiego są bardzo zaniepokojeni dotkliwą różnicą sił Anglii i Niemiec, którą niedawno podkreślono urzędowo w Anglii. Jeszcze większy niepokój spowodowały oświadczenia w tym względzie kanclerza Hitlera, złożone przed tygodniem ministrowi Simonowi.

Dlatego interpelant domaga się

dyskusji zaraz po świętach wielkanocnych nad sprawą obrony powietrznej kraju, a teraz zapytuje, czy ministerstwo lotnictwa zdoła na ten czas przygotować odpowiednie materiały cyfrowe, na których podstawie parlament angielski mógłby nareszcie zdobyć pojęcie o istotnym stanie rzeczy.

Wiceminister lotnictwa zaznaczył na to z miejsca, że interpelant powinien zrozumieć, dlaczego na takie pytanie rząd nie może dać dokładnej odpowiedzi.

Dyskusja trwała dalej, bo inny poseł konserwatywny zaatakował rząd za to, iż nie posiada i nie udziela dokładnych wiadomości w tej sprawie. Czyż — piorunował mówca — nie mamy w Berlinie attaché lotnictwa, któryby tych wiadomości dostarczał?

Tu znowu zapisał się do głosu pierwszy interpelant i zapytał, ile samolotów wojskowych wytwarza teraz na miesiąc Anglia, a ile Niemcy. Wiceminister lotnictwa na to:

„O ile mi wiadomo, rząd niemiecki nie ogłaszał dotąd żadnych danych o nowych samolotach wojskowych. Nie było zresztą dotychczas zwyczaju podawania tego typu wiadomości. Rząd angielski jest zdania, że ich podawanie groziłoby interesom dobra ogólnego, o ile inne kraje wstrzymują się również od ogłaszania tych szczegółów. Przy motywowaniu tegorocznego budżetu oświadczyłem, że zbudujemy w ciągu roku ponad tysiąc samolotów różnego typu. Nie mam nic więcej do dodania”.

Gmach K.K.O. pow. Warsz. Lokaty: zł. 21.849.262. —
własny K.K.O. ul. Zgoda 7
Ilość książeczek 31.322 Obrót zł. 100.000.000 Niewzru-
(wkładców) roczny szoną ręk-
kojmie funduszy zabezpiecza Związek Poręczycielski (5 miast
i 25 gmin podstołecznych).

A jednak

Porozumienie francusko-sowieckie stało się faktem

PARYŻ. 11.4. (PAT). — „Le Jour” zauważa, że zbyt pośpieszno się z oznajmieniem, iż układ francusko - sowiecki został zawarty.

Rezerwa, ujawniona przez strony zainteresowane w związku z ogłoszeniem wiadomości o będących w toku rokowań, świadczy, że rokowania te ulegają jeszcze pewnym wahaniom. Można tylko powiedzieć, że wskutek spotkania ambasadora Potemkina z min. Lavalem, Titulescu i przedstawicielami Małej Ententy, rzucano podstawę pod możliwość porozumienia.

Niedyskrecja ambasadora sowieckiego spowodowała ukazanie się wiadomości o zawarciu układu wskutek telegramu, jaki dzięki jego staraniom został wysłany do różnych miast europejskich.

Zdaniem „Le Jour” min. Laval zobowiązał się tylko — zresztą jedynie słownie — bez podpisania jakiegokolwiek dokumentu — do doprowadzenia do porozumienia. Ponadto francuski minister Spraw Zagranicznych zaznaczył, że data 23 b. m. jest ostatnią granicą terminu, niezbędnego do zakończenia rokowań.

Min. Titulescu, który zawsze był przyjacielem Francji, przybył do Paryża, oczywiście, w celu zaakcentowania na Quai d'Orsay swych nalegań na zawarcie paktu z ZSRR. Cała Mała Ententa podziela to zdanie. Ta teza znalazła bardzo gorące poparcie w łonie rządu francuskiego, gdyż min.

Herriot i ministrowie radykalni nalegali na to, by układ ten został podpisany.

Premjer Flandin przeważał szale na korzyść min. Herriota, pozostając jednak przy zasadniczych liniach paktu wzajemnej pomocy na północnym wschodzie, nieszczerzego się w ramach Ligi Narodów, w którym wzajemna pomoc będzie obowiązywała jedynie pod bardziej ograniczonymi warunkami.

Apel żydowski do sanacji w imię poczucia prawa

H. Cajtlin spowodu uchwały większości narodowej w Łódzkiej radzie miejskiej, dotyczącej cofnięcia zapomóg dla instytucji żydowskich, odwołuje się („Moment” nr. 81) do sanacji, żądając, aby uniemożliwiono dalsze istnienie tej rady w składzie obecnym. Autor wyraża żal, że endecy mają posłuch w szerokiej masach:

„Ludzie liczą się przecież z mowami endeków w Sejmie i w Senacie, w magistratach i radach miejskich, na wiecach — taksamo, jak z ich

Poseł Dż. Stroński prezydentem Stanisławowa

STANISŁAWÓW, 12. 4. Rada m. Stanisławowa 42 głosami wybrała prezydentem miasta pos. Dżisława Strońskiego, który wybór ten przyjął.

Nawet psiego mięsa nie pozwalają jeść

SOSNOWIEC, 12.4. — Niezwyczajna rozprawa, rzucająca światło na okropną nędzę i bezrobocie, toczyła się przed Sądem Grodzkim w Czeladzi przeciwko Józefowi Typrowi i Stefanowi Dostałowi, oskarżonym o kradzież psa u niejakiemu Mokarskiej z Czeladzi.

Oskarżony Typer często zachodził do służącej, która pracowała u Mokarskiej i w czasie tych wizyt wszedł w zażyłą komitwę z tresowanym wilczurem Mokarskiej.

Kiedy pewnego dnia pies zginął, Mokarska zwróciła się o po-

moc do policji, która od razu domyśliła się, że pies został uprowadzony przez Typra. Przyciśnięty do muru Typer przyznał się do ukradzenia psa i opowiedział szczegółowo, dlaczego to uczynił.

Pies był mu mianowicie potrzebny jako materiał do uczty, którą urządził w mieszkaniu kolegi, Stefana Dostała. Obaj zabili psa siekierą, ściągając z niego skórę, pokrajali na kawałki, upiekli na rożnie i przy dwóch butelkach wódki skomunowali.

Początkowo nie chcieli wierzyć temu opowiadaniu Typra. Kiedy w mieszkaniu Dostała zobaczono resztki psiego mięsa, przekonano się, że Typer nie kłamie.

Na rozprawie oskarżony przyznał się do winy, jego zaś kolega, Dostał, opowiadał bliższe szczegóły tej uczty, a zeznania swe zakończył oświadczeniem:

— Taka już, panie sędzio, jest policja, że nawet psiego mięsa jeść nie daje.

Sąd po przesłuchaniu świadków, skazał Typra na 3 miesiące aresztu, Dostała zaś na tydzień.

Odwrót metropolity Szeptyckiego osłonięty propagandą ukraińską

Lwów, 11 kwietnia

Przed kilkoma dniami, jak o tem donosiliśmy, ukazało się oświadczenie metropolity Szeptyckiego do duchowieństwa ruskiego, w którym zwracał on uwagę, że niema specjalnego obrządku grecko - katolickiego. Odrazu zaznaczyliśmy, że jest w tem chęć obejścia konkordatu, ograniczającego wyznaczenie grecko - katolickie do terenu b. zaboru austriackiego. Dzisiejsze „Dilo” przynosi w tej sprawie wywiad z metr. Szeptyckim. W wywiadzie tym, z którym należy zapoznać polskich czytelników, metr. Szeptycki oświadczył co następuje:

„Dekret Stolicy Apostolskiej t.zw. „motu proprio” z 21.12 1934 r. w sprawie „Komisji dla Rosji” oraz w sprawie wydania ksiąg liturgicznych obrządku słowiańskiego, oznacza wyrażenie nasz greko - katol. obrządek jako obrządek bizantyński (to i następne wytyśzczenia powtarzamy za „Dilem” przyp. kor.). Proszę tylko przeczytać uważnie dokładny przekład tego dekretu w „Lwowskich Archiepiskopalnych Widomościach”, a spostrzeżenie, że co do tego nie może

być żadnej wątpliwości. Z tego dekretu wynika również jasno i niedwuznacznie, że nasz obrządek nie dzieli się na jakieś odmienne od siebie gałęzie, ale jest jeden i ten sam i w Galicji i na Zakarpaciu i w Jugosławii i w Ameryce, i taksamo wśród naszych braci na Wołyniu, Podlasiu, (?) Polesiu (?) i Chełmszczyźnie (?). W różnych cerkwiach czy prowincjach naszego obrządku mogą być w użyciu niektóre prowincjonalne odmiany, ale one nie mogą w niczem zmienić tego, co istotne w obrządku”.

„Oznaczenie w dekrete Stolicy Apostolskiej obrządku nazwą „słowiańskiego” lub „bizantyńskiego - słowiańskiego” użyto w naukowym a nie w prawnym znaczeniu i w dotychczasowej naszej praktyce niczego nie zmienia, bo to określenie nie zmienia prawnego stanu rzeczy. A więc: nazwa „grecko - katolicki” zaфіkсована zresztą w Konkordacie Stolicy Apostolskiej z Rzeczpospolitą Polską pozostaje, jak dotychczas nienaruszona, toteż nie może być mowy o zmianie tej nazwy w dokumentach, na pieczętkach cerkiewnoparafialnych i t. p. Tem samem nie może być mowy o jakimś zamieszczeniu czy anarchoji, jeśli tego ktokolwiekby się bał, bo w praktyce będzie wszystko po staremu. Oczywiście, również nienarusza to w niczem momentklatury „katolicki”, w różnych naszych instytucjach, publikacjach i t. d., bo nazwa ta jest w pełni uzasadniona i ma już u nas wielką tradycję”.

„Słowem: określenie przez Ojca św. naszego obrządku nazwą „słowiański” lub „bizantyński - słowiański” ma jedynie naukowo - teoretyczne, a nie praktyczne - prawne znaczenie. Jednakowoż waga tego określenia jest mimo to olbrzymia, przedewszystkiem pod względem narodowo - ideowym: boć od teraz wszyscy synowie naszego narodu, gdziekolwiekby żyli, są członkami mi jednego i tego samego bizantyńskiego - słowiańskiego obrządku”. To znaczy: my, greko - katolicy w Galicji, nie mamy innego obrządku od braci na północno - zachodnich ziemiach, którym teraz często nadają nazwę: katolicy wschodnio - słowiańskiego obrządku: od teraz tworzą oni z nami jedną ścisłą wyznaniową rodzinę. A to przecież nie jest rzeczka mała, a raczej wielka i winniśmy ją jak należy zrozumieć i ocenić. Mamy ten sam obrządek, co nasi prawosławni bracia na Woły-

niu, Chełmszczyźnie, Polesiu i Podlasiu...”

Jak widzimy metropolita Szeptycki musiał się pod względem prawnym wycofać na całej linii

ze swego pierwotnego stanowiska, zajętego w orędziu, o którym sygnalizowaliśmy, a w którym zupełnie nie było mowy o tem, że chodzi tylko o moment naukowy.

Niemniej przeto metr. Szeptycki wyzywał całą sprawę do wydania dwóch nacjonalistycznych ukraińskich odczytów propagandowych, bo czemuż innem były zarówno poprzednie orędzia, jak i obecnie przytoczony przez nas wywiad, gdzie metr. Szeptycki rozwiódł się przedewszystkiem nad pokrewieństwem katolików z prawosławnymi? Jeszcze raz pokazał metr. Szeptycki, że jest niezawodnym przewodcą ukraińskim.

W. S.

Katastrofa samolotu

BERLIN, 11.4. (PAT). Niemieckie biuro korespondencyjne donosi z Władystoku, że na zachód od Sachalinu spadł wielki samolot sowiecki, przyczem 8 osób poniosło śmierć na miejscu.

Upadłość dziennika

LWÓW, 12. 4. Wydział handlowy sądu okręgowego we Lwowie ogłosił upadłość „Wydawnictwa dzienników, Sp. z ogr. odp.” (Gazeta Poranna) i wyznaczył dla „Gazety Porannej” sędziego-komisarza i syndyka upadłościowego. Ponadto postanowił wezwać wierzycieli, by do maja r. b. zgłosili swe wierzytelności.

Burza piaskowa zniszczyła zbiory przenicy

NOWY JORK, 12. 4. (PAT). Nad stanami, położonymi między Rocky Mountains nad rzeką Missisipi, przeszła znowu burza piaskowa, wyrządzając wielkie szkody. W samych tylko zbiorach pszenicy straty obliczają na 30 milionów dolarów. Piasek leży

na polach grubości nieraz 15 centymetrów. W wielu miejscowościach zamknięto sklepy i szkoły. Tam gdzie spadł deszcz, powstało błoto. Pociągi przybywające do Chicago pokryte są grubą warstwą pyłu i błota. Opóźnienia pociągów dochodzą do 6 godzin.

Pochowana nieboszczka wróciła do męża

LWÓW, 12.4. — Przed kilku dniami, po klótni z mężem, Grzegorzem wydała się z domu licząca 63 lat żona jego Pelagia Skibowa i wszelki ślad po niej zaginęła.

Kiedy po kilku dniach na ul. Grodeckiej dostała się pod koła samochodu jakaś starsza kobieta, która po przewiezieniu jej do szpitala zmarła, Grzegorz Skiba udał się do instytutu medycyny sądowej i w przedstawionych mu zwłokach owej kobiety rozpoznał swą żonę.

Skwapliwie zatem zamówił pogrzeb, lecz gdy z córką i zięciem zjawił się celem oddania zmarłej tragicznie ostatecznej pogrzebu, córka jakoś nie mogła rozpoznać swej matki. Mimo to pogrzeb się odbył i rodzina, zalewając się łzami, odprowadziła zwłoki na cmentarz.

Wczoraj wieczór, gdy „wdo-wiec” Skiba siedział samotny w swym mieszkaniu, otworzył się drzwi i stęła w nich Skibowa. Skiba na widok „nieboszczki” zaniemógł i dopiero po chwili zapytał przerażony:

— To ty, czy twój duch?

Skibowa nie wiedziała o swoim pogrzebie, opowiedziała przeżalonemu mężowi, iż nie umarła i tylko wyjechała do krewnych w Gródsku Jagiellońskim, skąd wczoraj wróciła.

Język flamandzki w sądach belgijskich

BRUKSELA, 12.4. (PAT). — Senat przyjął projekt ustawy regulującej sprawę językową w postępowaniu sądowym. Dotychczasowa przeważająca, jaką posiadał język francuski w sądownictwie belgijskim, została zniesiona. Obecnie w sądach flamandzkich urzędowym językiem będzie język flamandzki, zaś w sądach walijskich — francuski. W Brukseli oba języki uznane są za urzędowe.

Policja chińska stoczyła walkę z 400 piratami morskimi

LONDYN, 12.4. (ATE). — Z Nankinu donoszą, że na północnym wybrzeżu Kiangsu, chińskie władze bezpieczeństwa stoczyły krwawą walkę z piratami morskimi. Piraci w sile 400 ludzi przeciwstawiali się przez trzy godziny atakującym je oddziałom policji morskiej, której w końcu udało się przełamać front piratów i zmusić ich do ucieczki. 20 piratów zostało zabitych a kilkudziesięciu rannych. Około stu piratów, wśród których znajdował się również od-

ział robotników chińskich, dostało się w ręce policji. Władze policyjne skonfiskowały znaczną ilość broni i amunicji.

Nagroda literacka Z.Z.L.P. Krakowa

KRAKÓW, 12. 4. Nagrodę Zw. Zawodowego Literatów Polskich w Krakowie za rok 1934 przyznano Ludwikowi Heronimowi Morsztynowi za utwór sceniczny p. t. „Rzeczpospolita Poetów”.

„Gdańsk powinien wrócić do Rzeszy”

P. Albert Forster, przywódca literowski w Gdańsku, oświadczył dr. Dietrichowi, szefowi wydziału prawnego partii narodowo - socjalistycznej, co następuje:

— „Gdańsk powinien powrócić do Rzeszy”. Ten okrzyk jest wyrazem gorących życzeń ludności gdańskiej. Nie możemy zmienić traktatów, dotyczących Gdańska, ale nie można

od nas żądać, ażebyśmy gdańszczyznę mogli przeszkodzić do żywienia uczuć niemieckich. Pozyskaliśmy doskonałe wyniki dzięki bezpośredniemu porozumieniu z Polską i liczymy oczywiście, że Polska dalej będzie czyniła wysiłki szczerze, ażeby uszanować wszystkie żywotne prawa Wolnego Miasta Gdańska”.

Pełna tabela loterii

2-gi dzień ciążnienia III-iej klasy

I i II ciążnienie

Główne wygrane

10.000 zł. — 18991 128657
5.000 zł. — 14401
2.000 zł. — 39964 93760 136736 184977

Po 1.000 zł. — 47589 73798 64611 100845 136316 151795 164286 166519
Po 500 zł. — 448 11703 50850 61150 75057 90911 91790 93036 101317 105619 112356 128913 152434
Po 400 zł. — 7408 14797 15110 17926 20022 37183 45387 46070 63714 63872 64745 77724 79299 95822 124292 128543 151732

Po 300 zł. — 2724 6619 29033 34141 41164 43546 64815 64955 66650 96170 103827 110820 115349 117629 131359 150323 151562 156519 163778 164912 181190 181223

Po 250 zł. — 2680 4699 7564 10699 18121 21487 22405 23628 24783 44815 55158 58461 61990 62868 71632 72270 72620 73089 74279 84187 89377 90398 90859 91201 96596 102097 102805 114786 118699 120344 124754 125341 125124 131132 132147 133509 136970 137114 140576 141391 144301 144324 146076 149320 149368 150266 160042 169918 171220 171373 174157 174843 182310 183841

Wygrane po 50 zł.

301 1174 208 399 587 641 853 2039 355 563 755 858 67 3133 480 4218 45 769 5364 6844 8158 333 530 702 974 2097 216 10506 953 11218 313 18 654 925 12295 407 813 13559 14466 15176 379 529 894 940 16157 304 525 893 17126 364 18117 280 307 860 26 19064 339 997 20044 235 98 365 405 814 22068 282 97 620 73 953 23027 139 305 471 789 956 24106 409 568 635 972 25245 895 26049 476 27238 72 773 28047 245 341 86 589 751 29325 412 673 97

30837 81079 240 237 561 982 32791 35247 468 34155 448 671 838 910 35390 705 635 36116 57 547 635 37083 570 832 831 38597 600 90 39280 604 855 82 40098 161 78 245 304 440 91 992 41336 572 916 42437 43001 305 34 67 613 41 44297 845 45256 352 461 967 47533 48111 735 923 49671

50043 513 41 681 796 51890 52126 558 92 53812 54262 55337 4448 616 56247 786 821 57162 289 575 701 58162 468 528 642 59235 896 60084 131 220 447 513 678 799 977 61227 539 617 741 62299 455 62 800 63561 628 866 6412 39 50 599 65077 127 451 511 42 94 66234 54 633 67226 383 474 882 68256 676 873 69148 52 272 756 66 878 70193 270 358 50 71124 515 72067 220 652 706 815 73204 952 74568 75266 67 596 769 76161 302 419 799 801 27 77101 710 80129 391 490 530 999 81065 367 453 88 513 628 955 82087 855 83614 84896 973 85824 30 86836 978 87021 816 80 88086 382 554 632 715 39 89241 90 349 90 448 723 840 90992 91684 874 97 92100 237 93093 734 94581 801 95270 328 410 867 96219 967 98149 235 309 489 99251

101495 730 102222 745 103415 104161 105815 106057 263 799 906 107122 641 759 108021 89 109287 399 110078 409 578 79 790 111068 719 248 840 981 112086 63 900 113089 570 608 707 26 114792 115287 752 116038 191 211 74 413 656 117158 661 118175 468 119512 66 7114 26 123214 514 628 752 954 124043 491 125184 285 598 126047 65 110 620 875 127225 493 514 128180 129489 712 130475 723 380 970 91 131259 739 842 976 132423 601 133089 487 740 65 924 134288 435 47 705 56 960 135535 136060 92 204 315 853 137257 81 320 590 138024 139143 810 969

140364 141059 564 999 142227 305 503 21 968 143164 661 79 746 874 144415 145093 520 600 146102 495 701 147004 187 356 644 67 148434 738 149734 150008 152 151109 272 88 406 42 581 771 897 160245 351 549 161097 617 734 162522 627 59 75 163366 167198 855 165896 918 93 166032 167136 647 168001 60 202 375 651 169008 80 170549 171204 467 685 976 172056 717 868 173001 129 89 768 301 174227 996 175316 656 176408 766 920 177127 341 590 702 28 178419 741 973 179151 397 632 806

180791 838 79 181056 190 753 182220 513 760 843 183482 509 694 863 97 184328 851 152141 395 153066 200 700 851 154102 40 277 681 94 155138 369 838 922 156129 593 617 816 157398 158694 789

Wygrane po 200 zł.

20 141 1038 146 91 519 620 811 2134 301 632 927 3036 4190 419 586 613 801 5053 307 21 450 581 631 963 6077 153 613 727 834 7584 761 84 98 971 8216 540 42 87 753 907 9086 191 349 547 856 963 37 10304 410 698 811 998 11891 12130 440 739 13207 728 14006 252 864 15168 666 934 49 16168 900 17247 554 678 88 18282 315 55 457 83 673 919 19661 785 20863 21118 262 438 66 526 22082 149 245 386 443 23430 898 959 24054 83 129 537 587 25313 91 410 27 580 644 97 26280 507 90 869 27911 238 511 28382 574 829 29164 68 254 392 99 443 976 30325 926 31059 400 676 91 752 80 95 843 992 32390 419 823 44 35516 934 34694 966 78 35406 599 36636 37235 40 64 727 950 38115 330 34 427 773 892 39007 40047 297 82 745 41056 109 354 79 500 698 42150 489 584 849 74 44189 428 589 634 45242 519 46291 47368 48065 189 764 973 49097 575 738 897 950 99 50525 753 934 51030 528 755 936 68 52531 764 53865 54243 459 577 871 928 55020 191 357 574 709 53 56633 741 57042 119 892 58300 26 38 641 714 59005 649 742 60082 616 781 61927 505 850 62161 733 414 948 63591 721

59 809 960 64001 77 253 94 370 763 65273 819 60605 359 960 67088 110 49 326 405 779 854 68184 270 373 69057 232 335 432 683 70466 645 894 71129 376 565 602 72017 161 368 478 560 633 796 73053 134 342 44 65 96 464 74086 669 75060 157 276 861 76205 87 490 574 82 608 77300 65 508 78068 303 51 599 641 721 79151 333 70 993 80544 742 995 81042 82041 323 36 62 512 694 83447 555 84470 565 71 988 85536 820 86184 213 345 934 993 87017 341 75 88026 675 96 930 59 89108 477 734 50 897 9047 626 91048 56 61 306 492 712 822 937 92893 971 87 93006 224 48 354 504 94148 683 708 64 95181 261 420 605 96114 475 998 97327 410 565 607 98465 611 90 843 928 93 99137 212 452 591

100127 568 101211 722 956 67 76 102028 77 398 483 589 103024 61 92 179 284 355 69 425 52 964 104072 290 741 105084 441 708 808 107569 108054 182 109215 423 637 723 110082 302 111286 112134 239 517 89 998 113439 114794 115008 85 209 579 967 116467 415 966 117525 642 118042 541 997 119083 140 452 549 120417 35 97 804 961 121240 574 684 122004 783 123249 486 124232 814 125289 664 757 126789 972 127548 128033 516 35 74 129293 399 658 96 785 1300003 511 291 510 26 675 834 131085 156 132225 438 981 69 133970 756 959 134502 663 746 135222 30 136013 44 436 548 694 780 137007 102 361 623 138159 891 915 139108 316 734 140802 77 492 786 141425 606 142092 285 783 143547 144106 91 543 901 145455 839 146258 147328 754 148380 424 50 507 149133 82 571 669 888 150012 225 535 645 845 56 151117 70 839

160015 51 456 905 18 161634 823 89 162007 120 64 210 465 163487 674 801 164315 433 572 757 165128 282 837 458 851 75 936 94 166090 130 450 818 32 87 167585 168325 571 683 169139 300 92 170067 324 85 96 519 911 171041 228 859 950 87 172007 783 963 173297 548 174269 308 36 17512 357 479 511 750 54 176021 85 95 408 83 177009 365 544 178258 315 179425 579 180429 617 43 875 181012 825 182711 99 919 183 218 342 753 934 184027 191252 545 749 84 819 152320 932 153061 118 491 540 928 87 92 154005 23 31 258 478 540 84 780 81 155048 178 301 42 59 915 156218 85 751 157060 116 884 158110 33 506 53 691 767 59298 659

III ciążnienie

Wygrane po 50 zł.

144 274 1075 17 617 747 2043 5254 392 6333 692 7354 8466 980 9947 12307 13099 460 98 14975 15928 16313 639 53 880 20174 833 21374 23820 24112 313 753 25074 978 85 26519 600 28123 226 316 27 679 29032 884 30468 588 32943 33688 763 34122 35377 36557 39205 640 42454 818 43100 50143 51302 795 53661 54400 55423 670 884 59083 422 60323 61055 153 371 633 62421 64303 67 67948 68432 597 69426 70281 996 71190 597 658 72497 73175 631 862 74540 75414 76676 77253 78036 79203 80022 282 726 81363 425 87 82418 640 768 83232 963 84437 85368 871 86564 875 87567 674 88377 794 90142 91198 289 92581 97068 101 443 939 99571

100796 848 101648 104261 105031 114 807 106284 107884 108727 109041 110407 111495 743 112904 113411 906 114866 946 115421 880 978 116936 117734 119048 219 120503 122102 71 718 959 123096 124546 51 125053 438 126458 891 128809 129808 130276 891 996 132193 524 41 687 134595 135356 970 137897 138908 19 14063 926 141308 540 695 142878 144236 810 145101 67 545 607 146821 648 147265 732 148095 492 982 151259 359 153308 554 613 156273 157976 157867 159020 160371 161359 162227 808 79 929 164609 714 960 165060 234 510 166598 748 884 767407 168767 831 169445 170203 171697 174621 821 958 175252 177451 64 178605 180375 181477 182781 183193 184677

Wygrane po 200 zł.

680 1717 2461 3183 4318 5396 93 6501 811 7208 8074 820 9399 707 10275 11659 12752 13076 14075 424 82 801 15423 643 16599 883 17702 934 18027 146 842 19621 859 85 20711 22156 852 53 22139 809 23214 533 224101 275 981 25071 26061 224 712 27103 30503 31466 32340 645 33085 274 34277 553 36098 420 37812 38213 441 7770 39204 895 40350 41022 42287 43137 44134 45003 46870 48342 49579 50490 55451 58010 192 746 59505 60171 946 61238 378 62288 63032 64073 236 411 532 817 63 65332 518 67123 781 95 68087 174 677 797 842 69801 70943 61 73047 100 58 937 78 76751 812 19688 99 891 80122 872 82154 435 626 929 83427 84713 87448 794 88373 413 89312 90140 200 977 91021 322 92613 93326 479 96 947993 95005 97541 98444 99043 859 100410 591 691 101310 532 848 102315 781 103232 104138 561 976 91 105015 415 965 106502 108275 109010 61 833 579 110191 908 111638 745 112642 113088 375 478 876 115471 116156 687 117407 581 118670 119237 406 60 121394 615 90 846 122074 271 321 123632 729 124817 809 125157 376 518 88 915 126147 127789 988 128291 129534 684 130008 421 33 745 131694 133643 92 134216 135056 136454 137698 138826 690 777 139255 839 140110 278 555 141332 142715 91 841 935 143086 144280 145005 145825 808 146123 55 278 147270 150051 79 151608 152163 611 153297 611 730 154176 156600 729 157138 159156 801 564 949 163233 601 823 903 164641

IV ciążnienie

Główne wygrane

20.000 zł. — 14539
10.000 zł. — 36364
5.000 zł. — 147161 184809
2.000 zł. — 64986 117189 174251
1.000 zł. — 111191 134267 136131 138090 145965 159797

500 zł. — 1748 8193 5459 15965 25529 69814 146674 87972 100444 102518 114745 174732 147971 175776 177219

400 zł. — 12368 28125 32934 33418 56502 54519 62115 71255 89684 99648 109241 108982 102163 110584 148680 150598 158666 162167 166212 174512

300 zł. — 3668 18291 15329 16994 19074 33332 48376 53594 61976 64696 66535 66969 73182 71353 86171 91102 114462 12823 115571 125264 138448 166242 179640

250 zł. — 448 23370 24570 33261 34795 39398 39448 41468 45427 46762 50805 50311 57393 58316 69877 73242 72080 76429 76259 75048 91184 92972 94377 95293 98671 98940 102782 102864 114047 119758 130913 134045 150142 165478 170959 184551

Wygrane po 50 zł.

481 694 1581 3853 957 4125 305 762 5279 6262 7096 328 910 940 8510 9204 380 10023 199 433 644 789 922 11104 12545 788 867 87 14011 269 10019 17141 492 778 975 18488 19767 20055 21589 695 978 22945 23061 641 24198 757 25210 623 26277 389 415 773 928 97 27343 28192 29029 486 32173 33440 802 84 707 35600 928 36798 37087 38363 39906 40618 941 41398 505 906 42925 43888 44706 45143 79 46782 47291 48904 49164 599 802 968 54210 11 870 55244 857 56022 219 58188 221 59107 403 95 637

60293 61564 937 62217 313 636 842 63383 712 939 64381 65349 764 56369 67440 514 68007 662 66 986 70673 71492 810 72879 73147 445 74229 75235 76426 626 77041 143 825 929 78038 79182 400 80449 82244 816 84079 175 85143 897 998 87524 88659 823 31 89194 601 91951 92348 559 93597 693 94926 96245 97737 98375 743 100891 101368 737 102374 104075 178 291 105272 560 106267 703 108248 109051 561 110235 112303 113107 403 114002 998 115942 116841 117060 423 974 125121 304 128004 32 857

PRZEGLĄD ZAWODNIKÓW TORU

Jak prezimowała Stajnia Wąsowskiego

Największą ilościowo stajnią na torze jest stajnia p. Wąsowskiego, na konie której zapisanych jest 29 koni: 16 starszych i 13 dwulatków. Konie prezimowały dobrze i naogół sprawiają wrażenie dodatnie.

Z 6-letniego pogłowia konińskiego bardzo dobrze prezentuje się sprinter „Dalaż Lama”, najlepszy syn Bally Herona, zdrowy, odporny, doskonale się czujący na miękkim torze i zawsze zdolny wygrać wyścigi. Następnie bohaterka flukująca się po sądach sprawy Rakowera „La Sauzee”, która już dawno powinna być włączona do stada, zamiast biegać niepotrzebnie w ostatnich grupach. 5-letni „Pieprz”, ostatnio próbowany na płotach. Pierwszy jego debiut został uwieńczony 148-złotową wypłatą. Prawdopodobnie i w tym roku w tego rodzaju wyścigach będzie brać udział. O „Libacji” można to samo powiedzieć co i o „La Sauzee”. Dość już selekcji. Miejsce jej w stadzie.

Z 4-letnich „Marengo II”, uczeń zeszłorocznego „Derby”, w której to gonitwie nawet nieźle przeszedł, trzymając się do prostej pierwszej miejsc, będzie się starał i w tym roku na owies zarobić, o ile mu nadwyrężone pedale pozwolą. Średni grupowy „Mamus”, po dobrej matce „Dryadzie”, zawiódł nadzieje w nim pokładane. I w tym roku również wielkich sukcesów spodziewać się po nim nie można. „Mir” dobry, użyteczny. „Chojrak”, kiepski z nogami, coś nie coś może zarobić. Czołowe miejsce wśród całego zespołu przysłużyć należy klasowej „Macedonji”, która prezimowała dobrze. Pracuje normalnie, i w tym roku powinna być jednym z filarów stajni. Słabsza jest „Fatma II”, bez większych aspiracji. „Kacper” nieźle, więcej potrafi niż jego forma jako dwulotka by wskazywała. Wygrał bowiem tylko 2.340 zł. „Imber Edax” rozrósł się przez zimę i w bieżącym sezonie winien lepiej biegać. „Mel-

chjor” znacznie się poprawił, wyrósł. Stajnia liczy na niego poważnie. „Baltazar” zapowiada się nieźle, jako dobry grupowy koń. „Proca” biegła w ub. sezonie stosunkowo nieźle. Główna jej zaleta: szybkość. Co pokaże na dłuższych dystansach — zobaczymy.

Należy wymienić i „Ninivę”, która zadebiutuje w bieżącym sezonie. Stajnia ma o niej bardzo dobre mniemanie.

Stajnia posiada bodaj najliczniejszą stawkę dwulatków, bo aż 13 sztuk, w tem parę obiecujących. Najlepiej prezentuje się syn kapitałnej „Lanoline”, „Dingo” gniady wyrosnięty. Dalej sznyto-

wa „Fantazja” po „Bafurze”, kupiona w ub. roku na licytacji za 7.000 zł. Wysoka, lecz szczupła „Dalila II”. W stawce tej znajduje się pierwsze potomstwo Fausta: po nieźle „Kalenie”, „Papryka”, po „Operze”, „Buzi” i „Venatol” po „Operze”. Ciekawe będzie, jak w sezonie łódzkim zarekomenduje się. Wyglądają poza tem na użytecznych: Kpiarz, „Dapifer”, „Terina”, „Madr”, „Dezir” brat Daja, „Dekazi” i „Decobra”.

O dwulatkach pomówimy obszernie we właściwym czasie.

Stajnię trenuje Stanisław Stańczak, jeździć będzie żok. Michał Lipowicz.

Anegdota

Znany malarz warszawski p. N. malował portret znanego poety p. O.

P. O., będąc przyjacielem malarza, pozwala sobie przez cały czas na krytykowanie różnych szczegółów obrazu, domagając się coraz to nowych zmian.

— Słuchaj, mój drogi — oświadczył wreszcie zniescierpliwiony ma-

larz. Nie możesz wymagać od portretu, żeby jeszcze mówił: „tata” i „mama”.

W czasie pewnego procesu w warszawskim Sądzie Okręgowym sędzia, krótkowidz, zwraca się do adwokata, biorąc go przez pomyłkę za świadka:

— Proszę, niech pan przysięgnie, że powie prawdę, całą prawdę i tylko prawdę...

Adwokat niemiłe zaskoczony, zbliża się powoli do sędziowskiego stołu, tak że przewodniczący wreszcie spostrzega pomyłkę.

— Bardzo mi przykro, panie obrońco — dodaje natychmiast sędzia — przepraszam pana najmocniej. Doprawdy, nie chciałem pana obrazić...

Pewien młodzieniec z MSZ-etu, podczas przyjęcia w związku literatek, spoglądając na siedzącą dookoła panie, odezwał się:

— Nie lubię uczonych kobiet! Moja przyszła żona musi być głupsza ode mnie.

Na to pani N.:

— O, to bardzo trudno będzie się panu ożenić!

Znakomity cywilista mecenas Y. jest znany z tendencji przeciagania spraw w nieskończoność.

Pewnego razu zgłasza się do niego klient, powierzając mu jakąś bardzo skomplikowaną i niejasną sprawę.

— Czy pan mecenas sądzi, że przegram ten proces? — zapytuje.

— Pan, nie — odpowiedział mecenas — ale pańskie wnuki!

W salonie toczy się rozmowa o hipnotyzowaniu. Każdy opowiada jakieś przykłady hipnozy. Nagle odzywa się jeden pan:

— A ja przeprowadziłem niedawno zupełnie udany eksperyment. Jechałem tramwajem i na przeciwko mnie siedziała jakaś jeźdźca. Począłem wpatrywać się jej w oczy i ześrodkowałem całą siłę woli, powtarzałem w duchu raz po raz: wysiadz, wysiadz, wysiadz... No i wyobraźcie sobie państwo — nie upłynęło pół godziny, a owa jeźdźca poczęła kręcić się niespokojnie i wreszcie wysiadła!

Jur.

Tango—Coctail—Plaża Pod modrem niebem Argentyny

Buenos Aires, w kwietniu. W tej porze, kiedy w Europie wiosna dopiero ma zamiar rozwinąć się w całej pełni, a w miejscowościach podgórskich i górskich urzędza się jeszcze wielkie konkursy narciarskie — uroczyste Argentynki przy temperaturze 40 st. ciepła w cieniu mieszają napoje chłodzące i zamartwiają się nad płazowymi kreacjami. Krótkie spodenki, czy długie spodenki? — Oto ważne pytanie i zagadnienie bieżącej chwili mody w miejscowościach kąpielowych Południowej Ameryki. Na plażach naturalnie jest tłok, a największym powodzeniem cieszy się Mar del Plata, południowo - amerykańska najsłynniejsza obecnie miejscowość kąpielowa.

PODRÓŻ

Opuszczamy więc Buenos Aires i razem z tłumem pasażerów zajmujemy miejsce w pociągu, który przez argentyńskie stopy, takie właśnie prawdziwe stopy, jak to się czytuje o nich w cowbojskich powieściach, wiezie nas do najmłodszego kąpieliska. Ten pociąg, przebiegający przez olbrzymie przestrzenie, ma coś w monotonii swojego hałasu z melanchołji pampasów i rytmu tanga. To jest oczywiście pociąg. Rzeczywiście wygląda trochę inaczej, gdyż wagony pociągu, jeśli nawet podróżuje się pierwszą klasą, nie są ani zbyt czyste, ani zbyt wygodne. Publiczność niesłychanie mieszana, poczynając od miejscowej arystokracji, a kończąc na zupełnie podejrzanym typach.

ROZRYWKI

Po przybyciu na miejsce w Mar del Plata można zająć pokój w którymś z wytwornych hoteli, a najlepiej w „Bristolu”, najmodniejszym obecnie i najbardziej uczęszczanym przez tutejszych bogaczy. Hotel jest rzeczywiście wspaniały, posiada niesłychane urządzenia i wszystko w nim zdaje się być urządzone w ten sposób, aby Europejczyk miał wrażenie, że jest w Europie. Czuj się jak u siebie w domu — oto hasło hotelarzy argentyńskich. Ale jakżeż można się czuć jak u siebie w domu, kiedy skoro się wywrzy z okna pokoju widzi się cudowną dziką przyrodę, ponurą i groźną, ale niemiernie piękną. Złaziska w krwawych blaskach zachodu.

WIELKI ŚWIAT

Ale za to rano, kiedy słońce świeci jasno, znika groza krajobrazu i plaża jest miejscem jednego wielkiego szaleństwa. Uroczyste smagłokóre Argentynki w przedziwnych kostiumach, będących wyrazem niesłychanej ekstrawagancji, bawią się na złotym piasku, jak dzieci. Większa część towarzystwa, a między nimi wszelkiego rodzaju „króle” bawelny, żelaza i t. d., zabawia się polowaniem na foki, wynurzające się w tych stronach nieraz blisko wybrzeża. Oczywiście, że nie używają wtedy broni palnej i są to polowy bezkrwawe. Za to część t.

zw. arystokracji tutejszej unika rozrywek zbyt krzykliwych i zbyt pospoliczych. Wystrzegają się zwłaszcza damy. Piękne miss i donny siedzą spokojnie na piasku i z godnością zajmują się różnymi robotkami. Tłum może podziwiać ich piękne kształty, adorować urodę, gdyż jest to poprostu rewja najpiękniejszych kobiet Ameryki Południowej. Zachowują się spokojnie, nie pływają i nie gimnastykują się na plaży, tak jak to robią miss, które przybyły tu ze Stanów Zjednoczonych.

Tajemnica pięknej Linji

A mimo tego bezbrachu zachowują cudownie smukłą linję. Skąd to pochodzi? Pochodzi to stąd, że kuchnia argentyńska zawiera cały szereg potraw, które nie tuczą. W ten sposób łatwo jest pięknej damie zachować wagę nieprzekraczającą 48 kg. Jakżeż się wobec tego odżywia eteryczna piękność, mieszkająca w najwytworniejszym hotelu Mar del Plata. Obserwujemy to w sali jadalnej, kiedy się zjawia na posiłki. A więc obiad. Pierwsze danie to przystawka z zimnego mięsna, a potem żadnych zup, żadnych tuczących potraw, oprócz narodowych: asado lub puchero. Są to potrawy składające się z mięsa, kukurydzy, groszku, przyprawione pikantnym sosem. Po tem deser. Deser jest najdziwniejszy. Są to kartofle kandyzowane albo marmelada owocowa. Na zakończenie kawaleczek sera.

Antoni Marczyński

32)

Zemsta Hindusa

Powieść egzotyczna

Tu Zosia, przypuszczając, iż jej słuchacz nie zna tych stosunków, poświęca sporą część opowiadania osławionej hakacie, oraz zawziętej wytrwałości poznawczyków, mazurów i kaszubów, broniących się bohaterko przed wynarodowieniem i przed zalewem germańskim.

— Czy pan uwierzy, że nam ani rozmawiać nie wolno było po polsku? W szkole dostawało się za to „przestępstwo” tabliczkę z obelżywym napisem i nosiło się ją na plecach tak długo, dopóki nie wskazało się innego ucznia, czy uczennicy, którzy dopuścili się tej samej „zbrodni”. I to w naszym Poznaniu! Coż więc dopiero mówić o Heringsdorfie. Nawet w pensjonacie, w którym mieszkaliśmy wówczas, nawet w swoim pokoju nie śmiałam do rodziców odezwać się głośno inaczej, jak po niemiecku, z obawy, żeby sąsiedzi nie usłyszeli i żeby nas natychmiast nie wyrzucano... A jednak popełniłam tę nieostrożność w stokroć gorszych warunkach...

Zosia westchnęła, umilkła na chwilę.

— Wracałam z plaży z moim... z moim towarzyszem zabaw, znacznie starszym ode mnie, — mówiła dalej. — Słońce zachodziło przecudnie i ten widok wydarł mi z piersi kilka słów zachwytu. Po polsku! Posłyszał to jakiś gruby jegomość siedzący na ławce, podniósł się i obsypał nas wyzwiskami, wśród których nie brakło oczywiście tak popularnego u prusaków: „ty polska świnią”. I jak stało się to, nie wiem doprawdy, może włoska krew matki zagrała mi w żyłach, bo zamiast uciec coprędzej, jak radził rozsądek, odpłaciłam tamtemu pięknem za nadobne i nazwałam go pruskim

wieprzem. Ryknął z wściekłości i uderzył mnie w twarz tak, że narkryłam się nogami...

— A to cham! — wtrącił Prado, oburzony szeptem. — Przecież pani musiała być wtedy jeszcze dzieckiem i taki cios mógł...

— Miałam dwanaście lat, ale proszę słuchać dalej. Nie byłam wówczas sama... niestety.

— Był z panią jej towarzysz zabaw, prawda?

— Tak. Stał obok, wsparty na mojej łopatkę do bawienia się w piasku. Byłam dość silna i odpowiednią do swoich sił miałam łopatkę z dużym żelaznym rydlem. Kiedy ów brutal powalił mnie na ziemię, mój towarzysz bez namysłu palnął go łopatką w głowę i nieszczęśliwie trafił w skroń.

— Zabił?

— Niestety tak... Och, panie, nie zapomnę tego pólki życia! Zaczęliśmy uciekać. Mnie schwytano, obito straszliwie; gdyby nie policja, publiczność byłaby mnie chyba zlynczowała. Nawet moich rodziców, którzy wogóle nie wiedzieli o zajściu, zatrzymano w areszcie przez całą dobę, a potem kazano nam bezzwłocznie wyjechać z Heringsdorfu, lecz nie skończyło się na tych przykrościach. Mój ojciec był architektem, miał przedtem sporo klientów także wśród Niemców. Po tym wypadku nietylko oni zaczęli go bojkotować, ale również tchórzliwsi rodacy i coraz gorzej szły mu interesy. Na domiar nieszczęścia matka moja umarła niebawem... no tak, — zreflektowała się Zosia, — to już do rzeczy nie należy.

— A ów chłopiec, pani towarzysz?

— Uciekł zagranicę. Niemcy nie schwytali go nigdy! — W głosie Zosi nie trudno było teraz wyczuć nutkę zadowolenia. — Zbiegi najpierw do Szwajcarii, tam dowiedział się, że został mimowoli zabójcą, więc następnej nocy zakradł się na angielski szkunier płynący ze Szczecina na morze i w taki sposób wyrzucił w świat. Lecz w tych szczegółach dowiedzieliśmy się dopiero w pół roku później z listu, jaki nam przysłał zzz... — ugryzła się w język i zaczęła zagadywać coprędzej. — A teraz, panie Prado, proszę po-

wiedzieć z ręką na sercu, czy ten młodzieniec zdaniem pańskim również zasłużył sobie na karę śmierci?

— Nie, — odparł Prado, pochylił się ku Zosi, dodał zniżonym głosem; — wobec takich okoliczności cieszyć się szczerze, że brat p a n i uszedł karzącej dłoni prusaków.

— Co? Kto?

— Powtarzam, pani brat!

— Ależ ja bynajmniej... Pan jest w błędzie! Brat? Nonsens!

— Drogie dziecko, — Freddy ujął jej dłoń; (z satysfakcją stwierdził, że drży nerwowo), — pani jeszcze nie umie kłamać, zresztą to byłby daremny trud. Przecież z opowiadania pani wynika jasno, iż owym zabójcą mógł być tylko brat pani!

— Ciszej, na Boga!

Tancerz nie mógł powstrzymać się od śmiechu.

— Czyż ten okrzyk przestachu nie jest nowym dowodem słuszności moich domysłów? — rzekł. — Lecz zestawmy poważniejsze fakty; brat pani przebywa w Birmie od siedmiu lat, tak pani powiedziała sama na wstępie naszej dzisiejszej rozmowy, czyli od roku 1907-go, a właśnie w tym roku wydarzył się ten tragiczny wypadek w Heringsdorfie. Weźmy inny fakt; czy rodziców pani areztowanoby, czy bojkotowanoby przedsiębiorstwo pani ojca, gdyby tym zabójcą był ktoś obcy, na przykład syn sąsiadów, czy znajomych?

— O, Boże, Boże, co ja zrobiłam!

— Nic strasznego. — Freddy protekcyjnie poklepał ją po plecach, potem znowu ujął jej dłoń w przegubie. — Nie mogła pani znaleźć sobie lepszego powiernika, proszę mi wierzyć. — Dokoła wszelkich starań, by z tego oświadczenia nie wyrzuciło sztyretstwo. — Ja umiem milczeć, jeśli trzeba.

— Trzeba! Trzeba koniecznie! — Kurczowo wpiła się palcami w jego rękę. — I musi mi pan dać słowo honoru, że nigdy nikt...

(D. c. n.).

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony 6.66.99 (sekretariat, dodatkowy red. naczelny); 6.66.62 (dla: polityczny i ekonomiczny) 6.36.6 (dział miejski i liter.-art.); 6.66.53 (miejscowy). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 4 — 6 pop.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Z rząd 691-64; Prenumerata 691-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny: A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cyganka 26, tel. 136.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i zamiejscowa wraz z cotygodniowym dodatkiem literackim „Prosto z Mostu” zł. 2.90 miesięcznie; wraz z dodatkiem Sienkiewicza zł. 3.90 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalat): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 30 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł., lekarskie — 30 gr. Nekrologia po duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyraży, reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty specjalne cyfrą (Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kierownik: Tadeusz Ucieszyński.